

Республика Татарстан
Совет Чукмарлинского сельского
поселения Сармановского
муниципального района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Чукмарлы авыл жирлеге Советы

РЕШЕНИЕ
19 март 2021 ел

КАРАР
№ 2

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Чукмарлы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән Чукмарлы авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңадан торгызу максатларында, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлегенң «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында (sarmanovo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Сарман муниципаль районы
Чукмарлы авыл жирлеге Советы

И.Х.Хадиуллин

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеген Советының 19 март 2021 елның 2 номерлы карарына кушылта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеген территориясендә Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәгә жирләргә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

Әлегә Нигезләмә Россия Федерациясә Конституциясә, Россия Федерациясә Гражданлык кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясә Урман кодексы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 61, 68 һәм 77 статьялары, халыкның экологик иминлеген тәмин итү максатларында Чукмарлы авыл жирлеген Уставы нигезендә эшләнде һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының Чукмарлы авыл жирлеген (алга таба - авыл жирлеген) территориясендә, Россия Федерациясә дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик затларның һәм юридик затларның хосусый милкендәгә жирләргә кермәгән, яшел утыртмаларны кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

2.

Әлегә Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсемлек (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда формалашкан жир рельефының, туфракның, үсемлекләренә билгелә бер төрләрен үз эченә алган хужалык эшчәнлегенә белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләнделергән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләнделерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәгә жирләренә 50 проценттан да ким булмаган өлешә үсемлекләр капламы белән мәшгуль булган аз төзелгән участоклары.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәгә табигый территорияләр участоклары, алар табигый урман үсемлекләре белән капланган.

Агач -яңа утыртылган үсентеләрдән тыш, диаметры ачык беленеп торган кимендә 5 см кәүсәлә, 1,3 м биеклектәгә үсемлек.

Куак - туфрак өслегеннән үк тармакланган, күпеллык күпкәүсәлә (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлегенә.

Әрәмәлекләр - нинди дә булса урында куә булып үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив-бердәм идән барлыкка китерүчә 50 данәдән дә ким булмаган (15 яшьтән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләргә яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләргә юк итү - яшел үсентеләргә кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - 2 коэффициентлы белән юк ителгән яки зарарланган яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләргә саклауның төп принциплары

Авыл жирлегә территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланарга тиеш.

2.1. Авыл жирлегә территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланарга тиеш.

2.2. Авыл жирлегә территориясендә яшел үсентеләргә сакланышын һәм үсешен тәмин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда - әлегә оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендага алынган участокларда-юридик затларга, милекчә гражданнарга яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләргә милекчеләргә, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәмин итәргә, яшел үсентеләргә тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Әлегә Нигезләмә, милек рәвешләренә карамастан, авыл жирлегә территориясендә агач-куак кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлегә территориясендә хужалык, шәһәр төзелеш һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир участогын сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәешен тәмин итү белән бергә яшел территорияләргә һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр ,агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлегә территориясендә яшел үсентеләргә үз белдегә белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлегә территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчәсе күрсәтмәсә рәвешендә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгә рөхсәт алу өчен мөрәжәгать итүчә авыл жирлегә башкарма комитеты житәкчәсе исеменә билгеләнгән рәвештә (1 нче

кушымта) хат-заявка бирэ, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чиклэнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил эш итсә);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләр белән яқындагы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Россия Федерациясә салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, процентлар түләү буенча бурычлар булу (булмау) турында белешмәләр авария хәлләренә бәйлә очрактар өчен бирелми (билгеләнә);

3.3.6. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.7. Кисү эшләре кагыла торган территорияләрен хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.8. Үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда инженер челтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешенде.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза-хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлеге төр эшләрен башкару өчен рөхсәт алган махсус оешмага мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак үсентеләрен санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәяне (түләүләрен) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрен башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза бирүче хат-гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү нигезендә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләр кисүгә рөхсәт турындагы күрсәтмәсе проектын әзерли.

3.6. Эшләрен башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрен кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны егу, раскряжевка, төяү, чыгару эшләре башланган көннән өч көн эчендә гариза бирүче хисабына

башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, эшләр башкаручы, территориянең хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештереп, әмма зыян китерелгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармыйча гына, агач һәм куаклар кисү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очрақларда хәл ителергә мөмкин:

3.11.1. үткөрү кисү тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, эгәр дөүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. авария тудыра торган (жимерелү куркынычы тудыра торган) агач һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очрақларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсациялә яшелләндерүне үткәргә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры һәм куркыныч тудыручы яшел үсентеләр 2 нче кушымта нигезендә акт буенча комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлегә нәтижәсендә яки жир кишәрлегендә аны гражданданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куак үсемлекләре аның милке булып тора, аның үз теләге белән файдалана һәм эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә, санда һәм рөхсәттә күрсәтелгән токымнар булмаган агачларны һәм куакларны кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәне божралау яки төпләү (подсечка);

3.15.4. үсә торган агачларга һәм куакларга үсешне туктату дәрәжәсенә кадәр зыян китерү;

3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү һ. б. шундый;

3.15.6. Коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларны һәм куакларны башкача зарарлау.

3.16. Дөүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү махсус вәкаләтле дөүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Әлеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк итү үзирекле кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм җинаять жаваплылыгына тартылырга тиеш. Әлеге Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеге территориясендә барлык граждандар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшеллөндерү

4.1. Компенсацион яшеллөндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очраklarында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшеллөндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшеллөндерү граждaннарның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә аларның хокукка каршы гамәлләре нәтижәсәндә яшел үсентеләр зарарлану яки юкка чыгу очраklarында, аларның акчалары исәбенә башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә, яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш - компенсация рәвешендә яшеллөндерү: юк ителгән яшел утыртмаларны 2 коэффициенты белән яңадан торгызу.

5. Яшел үсентеләрне шәһәр төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашырганда саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелешә эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшеллөндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшеллөндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйлә булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очраklarда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшеллөндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. яшеллөндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлегә, авыл жирлегә башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшеллөндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы.

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге территориясендә РФ Дәүләт урман фонды жирләренә кермәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә 2 нче кушымта

яшел үсентеләрне киселергә тиешле булуын тану турында
АКТ

Сарман муниципаль районы Чукмарлы авыл жирлеге Башкарма комитеты
« _____ » _____

Комиссия составы:

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
  2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
  3. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
- яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтижәләре:

_____

_____

_____

_____

Нәтижә:

_____

_____

_____

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О)
2. _____
(имза) (Ф. И. О)
3. _____
(имза) (Ф. И. О)

Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә кермәгән Сарман муниципаль
районының Чукмарлы авыл жирлегенә
территориясендә яшел үсентеләргә кисү
тәртібе турындагы нигезләмәгә
1 нче кушымыта

Сарман муниципаль районы
Чукмарлы авыл жирлегенә
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

_____
_____
_____
(оешманың исемен күрсәтергә
яки Ф. И. О., адрес)

Чукмарлы авыл жирлегенә территориясендә ағач-куак үсемлекләренә чикләнгән
киселешенә ГАРИЗА

_____ жир
кишәрлегендә урнашкан ағачларны, куакларны, ағач-куак үсемлекләренә
(кирәкчесенә астына сызарга) кисүгә рөхсәт итегез.

_____ (оешманың исемен яки Ф. И. О. исемен күрсәтергә һәм жир
кишәрлегенә хокук
төрән күрсәтергә)

_____ һәм _____ жирләрендә урнашкан
(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлегенә булу белән характерлана:

ағач _____ берәмлек

куаклар _____ берәмлек

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында ағачны кискән
өчен түләүгә гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә ағач-куак үсентеләргә
компенсация өчен утырту башкарырга йөкләмә алам.

_____ (Имза)
Ф. И. О

Дата _____

Кушымыталар:

1. Беренчел-рөхсәт документлары.
2. Киселергә тиешле яшел утыртмаларның төрән һәм санын тамгалап, жир участогы
планы.

